

РЕЦЕНЗИЯ

От

Проф. д-р Тихомир Добринов Георгиев, д.м.н.

определен за член на Научното жури със заповед № Р-109-307/

12.06.2023 г. на Ректора на МУ-Варна

Относно **придобиване на образователна и научна степен „Доктор“** в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт; професионално направление 7.2. Дентална медицина; специалност “Хирургична стоматология” към Катедра по „Орална хирургия“, Факултет по Дентална медицина на МУ-Варна „Проф. Параскев Стоянов”

На дисертационен труд на тема:

„Ридж презервейшън с приложение на направлявана регенерация, пълнослойни гингивални трансплантати и богата на тромбоцити плазма“

Автор: **д-р Ралица Владимирова Йоцова** - докторант в редовна форма на обучение

Научен ръководител: **проф. д-р Росен Коларов, д.м.**

I. Кратки биографични данни

Д-р Ралица Владимирова Йоцова е родена през 1992 г. в гр. Омуртаг.

През 2011 г. завършва Първа езикова гимназия в гр. Варна.

През 2017 г. завършва Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“, гр. Варна като магистър-лекар по дентална медицина.

От 2017 г. е хоноруван асистент към катедрата по Орална хирургия, при ФДМ на МУ-Варна, а от 2018 г. е редовен асистент към същата катедра.

От 2020 г. е зачислена като докторант в редовна форма на обучение в докторантска програма „Хирургична стоматология“ и като специализант по „Орална хирургия“.

От момента на зачисляването си като асистент ръководи занятия по учебна дисциплина: упражнения по Орална хирургия на студенти от

трети, четвърти, пети и шести курс.

Член на Българския зъболекарски съюз.

Владее отлично английски език.

II. Обем и структура на представения дисертационен труд

Разработеният от д-р Ралица Владимирова Йоцова дисертационен труд „Ридж презервейшън с приложение на направлявана регенерация, пълнослойни гингивални трансплантати и богата на тромбоцити плазма“ е изключително актуален със своя научен и научно–приложен характер. Съдържа 283 страници и е онагледен със 133 таблици и 123 фигури. Библиографията се състои от 561 литературни източници, от които 4 на кирилица и 557 на латиница.

Приложени са 3 публикации, свързани с темата на дисертационния труд, в които д-р Йоцова е първи автор.

III. Цел и задачи

Целта на настоящия дисертационен труд е да се изследва влиянието на богатата на тромбоцити плазма, непорьозните PTFE бариерни мембрани и автогенните свободни гингивални присадки върху оздравителните процеси в постекстракционните участъци.

За постигането на тази цел автора си поставя следните задачи:

1. Да се изследва самостоятелното приложение на непорьозните PTFE мембрани за направлявана регенерация в постекстракционните алвеоли в дисталния участък на съзъбието (премолари и молари).
  - 1.1. Да се извърши количествена характеристика на костта в постекстракционните участъци чрез измерване на височината и ширината на костните стени на алвеолата непосредствено след екстракцията и на височината на стените на трети месец след нея при приложения метод.
  - 1.2. Да се анализира количественното изменение във височината на костните стени след три месеца при приложения метод спрямо различни показатели (вид челюст, група зъби, диагноза на зъбите, тютюнопушене).

метод.

4. Да се изследват регенеративните процеси в постекстракционните алвеоли в дисталния участък на съзъбието (премолари и молари) без провеждане на ридж презервейшън процедура (контролна група).

4.1. Да се извърши количествена характеристика на костта в постекстракционните участъци чрез измерване на височината и ширината на костните стени на алвеолата непосредствено след екстракцията и на височината на стените на трети месец след нея в контролната група.

4.2. Да се анализира количественното изменение във височината на костните стени след три месеца спрямо различни показатели (вид челюст, група зъби, диагноза на зъбите, тютюнопушене).

4.3. Да се установи дали промяната във височината е еднаква при двете костни стени и дали съществува връзка между ширината на костните стени (вестибуларна и палатинална/лингвална), измерена непосредствено след екстракцията, и количественното изменение във височината им след 3 месеца при приложениия метод.

5. Да се направи оценка и сравнителен анализ на получените резултати в четирите изследователски групи групи.

IV. Актуалност на темата и целесъобразност на поставената цел.

Темата на дисертационният труд е значима за българската наука и практика. Тя разглежда съвременни методи за направлявана регенерация в постекстракционните алвеоли с бариерни мембрани, автоложни тромбоцитни концентрати и свободни пълнослойни гингивални трансплантати. Дисертантът на базата на световния и личен опит анализира резултати и предлага протокол за работа за съхраняване на наличния костен обем след зъбна екстракция и по този начин – за създаване на оптимални условия за последващата имплантологична/ протетична рехабилитация на съзъбието. По тази причина темата е целесъобразна и значима за българската стоматологична наука и лечебна практика.

V. Резултати

Д-р Йоцова изчерпателно и аналитично представя резултатите от изследваните техники и ги сравнява с контролна група. Използвана е собствена методика за измерване на височината на костните стени на алвеолата на конично-лъчеви компютърни томографии непосредствено след екстракция и 3 месеца след приложените методи. Резултатите и обсъждането са придружени с таблици и диаграми. Изводите съответстват на получените резултати и демонстрират, че разгледаните методи успешно намаляват степента на вертикалната постекстракционна резорбция на алвеоларния гребен.

VI. Изводи

На основание на отчетените и анализирани клинични резултати д-р Йоцова прави следните изводи.

1. Приложението на разгледаните методи за ридж презервейшън (с непорьозни PTFE мембрани; с непорьозни PTFE мембрани и PRP; със свободни пълнослойни гингивални присадки) намалява вертикалната резорбция на вестибуларната и палатиналната костна стена.
2. Трите приложени метода дават сходни резултати, но все пак методите с направляваната регенерация с непорьозни PTFE-мембрани с/без PRP превъзхождат метода със свободните гингивални присадки по отношение на запазването на вертикалните размери на стените.
3. Богатата на тромбоцити плазма не подобрява резултатите, постигнати с непорьозните PTFE-мембрани, по отношение запазването на вертикалните размери на двете костни стени.
4. Провеждането на ридж презервейшън процедура намалява рискът от вертикална загуба > 2 мм за период от 3 месеца при двете костни стени на алвеолата.
5. Поведението след екстракция – с провеждане на ридж презервейшън или без, е определящ фактор за вертикалната костна резорбция.
6. Ширината на вестибуларната костна стена оказва влияние върху количеството на вертикална и резорбция, но нейното влияние е много по-

незначително в сравнение с поведението след екстракция (с/без приложение на ридж презервейшън).

7. Използваните методи за ридж презервейшън могат значително да компенсират резорбцията на по-тънките костни стени, но не и напълно да неутрализират влиянието на ширината като фактор.

8. Ширината на вестибуларната стена е по-голяма в долна челюст в сравнение с горна челюст, както и в областта на моларите в сравнение с тази на премоларите, но без статистически значима разлика между тях.

9. Няма убедителни доказателства, че разгледаните локални и системни фактори (вид челюст – горна/ долна, участък от съзъбието – премоларен/моларен, диагноза – *parodontitis profunda* или *periodontitis chronica granulomatosa/cysta radicularis*, тютюнопушене – пушачи/непушачи) оказват влияние върху вертикалната резорбция на стените на постекстракционната алвеола за период от 3 месеца след екстракцията.

VII. Приноси

На базата на проведените изследвания и направените изводи могат да се изведат следните приноси:

Оригинални приноси

1. Предложихме своя оригинална методика за измерване на височината на костните стени на алвеолата спрямо горночелюстния синус и долночелюстния канал чрез конично-лъчеви томографии.
2. За първи път се изследва съвместното приложение на непорьозните PTFE мембрани и богатата на тромбоцити плазма като метод за направлявана регенерация в постекстракционните алвеоли.
3. Доказахме, че приложението на PRP не подобрява резултатите на направляваната регенерация с непорьозни PTFE мембрани по отношение на запазването на вертикалния размер на двете костни стени на алвеолата.
4. За първи път се извършва сравнителен анализ на следните три метода за ридж презервейшън: със самостоятелното приложение на PTFE мембрани, с комбинирано приложение на PTFE мембрани и PRP и със свободни пълнослойни гингивални присадки.

Оригинални за страната приноси

5. За първи път у нас се прилагат непорьозните PTFE мембрани за целите на ридж презервейшън.
6. За първи път у нас се прилагат пълнослойните гингивални присадки за целите на ридж презервейшън.
7. За първи път в страната се изследва влиянието на ридж презервейшън методите върху промяната във височината на вестибуларната и палатиналната/ линвалната костна стена.
8. За първи път у нас се изследва влиянието на ширината на костните стени на алвеолата върху количеството на вертикалната им резорбция.
9. За първи път в страната се изследва ролята на вида челюст, участъка от съзъбието, диагнозата и тютюнопушенето върху вертикалната резорбция на двете костни стени на алвеолата с/без приложение на RP.

С потвърдителен характер:

10. Потвърдихме, че чрез приложението на ридж презервейшън техните може да се ограничи вертикалната постекстракционна резорбция в сравнение с алвеоли без проведен такъв.
11. Потвърдихме, че приложението на непорьозните PTFE мембрани ограничава постекстракционната вертикална резорбция на костните стени на алвеолата.
12. Потвърдихме, че приложението на пълнослойните гингивални присадки ограничава постекстракционната вертикална резорбция на костните стени на алвеолата.
13. Потвърдихме, че тютюнопушенето не оказва влияние върху количеството на вертикалната резорбция на вестибуларната и палатиналната/лингвалната стена на алвеолата през първите 3 месеца след екстракцията.

VIII. Характеристика и оценка на дисертационният труд

Дизайнът на проучването включва коректно подбрани материали и методи на изследване по всички задачи, което гарантира достоверност на резултатите и приноси с оригинален характер. Дисертационният труд на д-р Ралица Йоцова е структуриран правилно, съдържа всички елементи на научна разработка и отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и на Правилника за развитие на академичния състав в МУ – Варна.

Резултатите са коректно описани и изчерпателно анализирани. Те обхващат

всички аспекти от поставените задачи, което позволява постигането на поставената цел.

IX. Значимост на дисертационния труд и оценка личния принос на дисертанта

Проведените изследвания на пациентите и оценка на резултатите от тях са лично дело на дисертанта. Произтичащите от тях изводи и приноси са с висока научна и клинична значимост. Авторефератът е разработен съобразно възприетите академични изисквания. Неговото съдържание и онагледеност обхващат всички части на представения научен труд.

X. Заключение

Казаното до тук ми дава основание да направя следното заключение:

Цялостната ми оценка за дисертационния труд на д-р Ралица Йоцова на тема „Ридж презервейшън с приложение на направлявана регенерация, пълнослойни гингивални трансплантати и богата на тромбоцити плазма“ е категорично положителна. Трудът отговаря на критериите за дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“, има приносен характер за денталната медицина и оралната хирургия в частност, показва категорично, че д-р Йоцова познава съвременната специализирана литература в нейната ширина и профилираност и има богат клиничен и изследователски опит.

Убедено ще гласвам „ЗА“ и предлагам на уважаемите членове на научното жури да присъдят на д-р Ралица Йоцова образователна и научна степен „Доктор“.

Варна
24.08.2023

Рецензент:
(Проф. д-р. Тихомир Георгиев, д.м.н.)

